

GÜMÜŞHANE ZİRVESİNE

ARAŞTIRMACI YAZAR ADEM EZBER'İN GEZİ YAZISI

Gideceğimiz yerin ismini bilenler olsa da ekibin çoğu detay bilgilerden mahrum. Ekip lideri İmdat Bey tüm organizasyonu yapmış, plan tıklar tıklar işliyordu...

HEDEF: ABDAL MUSA ZİRVESİ

Köyleri daha çok eski isimleri ile anılan Gümüşhane'mizin Avliyana (Gümüştüğ) köyündeyiz. Sabah 9 suları, ekip kalabalık. Öğretmen Mehmet Bey bir kahvaltılık sofrasıyla karşıladı bizleri. İlk kez karşılaşıyoruz ama kahvaltıda yılların tanışmışlığına kısa zamanda ulaşıyoruz. Mehmet öğretmen ile ekip liderimiz önceden tanışıyorlar, yürüyüş öncesi bir atıştırmalık hazırlatmış bizlere; Çay en az 2 demlik, bal en az üç çeşit, tereyağı taze, peynir üç beş çeşit ve hoş kokulu. İşin ehli olanlar peynirden hemen anlıyor ve muhabbet iyice derinleşiyor. Tüm ürünler doğal ve o köye ait ürünler. Hele bir bal vardı ki bırakın bizleri eşek arıları bile diğer balları bırakıp bir önceki senenin dinlenmiş, kavanozda saklanan bala hücum ettiler. Çaylar ince belli cam bardaklarda yudumlanırken, ilk defa gelmiş olduğum çit deresinde dikkatimi çeken tarihi yapılar hakkında konuşmaya başlıyoruz. Bu vadinin sırıl sırıl çağlayan derelerinde, muhteşem kemer köprüleri asırlardır insanlara yol ve yoldaş olmuş. Çeşmeler, Camiler, Kiliseler hala dimdik ayakta ve doğa ile bütünleşmiş güzel bir ahenk oluşturmuştu. Çit deresi yapı ve doğa zenginliği biz ziyaretçileri adeta büyülüyordu. Sohbet ilerliyor ekip lideri mırıldanmaya başlıyor,

-İyi yedik, de haydi daha durmayalım,

Mehmet öğretmen bize bir anahtar uzatıyor,

-Yayladaki kelifin anahtarı, geç kalırsanız yatarsınız, ihtiyaçlarınızı giderirsiniz diyor.

İyi bir şey mi dedi, kötü bir şey mi anlamadım? Aslında hepsi yürüyüşümüzün sonunda **cuk** diye hafızamızın en derin yerlerine bir daha çıkmayacak şekilde oturacaktı. Çok çeşitli kahvaltı, iki demlik çay, kelif anahtarı, sis muhabbeti, nerde olduğunuzu haber verin... Şüphelenmek için çok güzel ifadeler, değil mi? Acaba nere gidiyoruz?

Doğup büyüdükleri illerini tanıma ve tanıtmaya sevdasıyla yürekleri dolu insanlar sosyal medya ortamlarında ortak konularda buluşarak fotoğraf, doküman, belge vb. paylaşımlar yaparak bilgilerini artırabiliyorlar. Bizim durumumuzda o kabilden bir tanışma, Gümüşhane ve Trabzon tarihi, turizm öğeleri, çeşmeler, köprüler, camiler, kiliseler, doğa güzellikleri gibi konuları konuştuğumuz, gündem yaptığımız, bir nevi öğrenip tanıtmamızı yaptığımız bir sosyal medya grubu arkadaşlığı. Çok kıymetli insanları bu sayede tanıma fırsatı bulduk ve buluyoruz. Doç. Dr. Coşkun Erüz, Avukat Zafer Duran vb. Uzun soluklu yaz tatillerinde bir şekilde memlekette buluşma fırsatı oluşturarak bahsi geçen güzellikleri yerinde görmeye çalışıyor, bölgemizi daha yakinen tanımaya çalışıyoruz.

2019 yılı Ağustos ayı, Kurban Bayramı tatilli nedeniyle Gümüşhane'deyim.

Bir telefon, arayan Avukat Zafer bey;

-Adem nerelerdesin?

-Gümüşhane'de köydeyim abi, Reksene köyünde. Misafirim olun.

-İnşallah başka bir gün. Bir yürüyüş planımız var, Zirve yapacağız, 2 kişi kontenjanımız var, katılır mısınız?

-Zirve! Derken?

-Gümüşhane'nin en yüksek noktası, Abdal Musa tepesinde çıkacağız.

-Tabiki abi, yaz beni listeye, yanıma birini daha alabilirim (Yaktım enişte Hüseyin'i).

-Olsun, kontenjanımız var.

Uzun zamandır hayalimde olan ve beklediğim bir fırsattı bu, nasıl hayır diyebilirdim. Ayrıca ekip gerçekten çok iyi idi.

Buluşma yeri ve zamanı derken. Kurban bayramı öncesi planlar yapıldı. Ekip arkadaşlarımız içerisinde Trabzon'dan katılacaklar vardı. Zihnimde kurguladığım plana göre iki hemşeri şehrin güzel insanları ile güzel bir doğa yürüyüşü

yapacaktık.

Gün gelip çattı, erkenden kalkıp yola düştük. Buluşma yerimiz sabah 7:00'de Torul Çiçek Lokantası. Biraz erken gelmiş olmalıyız aşağı yukarı bir tur attık Torul'da. Bir telefon Ekip liderimiz İmdat Yılmaz, ilk kez tanışmıştık Trabzon Belediyesinden emekli namı diğer "Dağların hastası" İmdat abimizle. Çokça dolaşmış yaylalarımızı, dağlarımızı, gideceğimiz Abdal Musa Zirvesini. Buluştuk lokantanın önünde. Tam o sıra ebeveyninden habersiz iş çeviren ergenin yakalanması gibi, sabah sabah kayınpedere yakalanmayalım mı?

- Lan ne araysın sabahın yedisinde Torul'da. Gel bari çorba içelim, içimiz ısınsın.

Neyse tatlı bir sohbet ve Torul parkında iki çay sonrasında ekip toplanarak alış veriş işlemleri tamamlandı. Güneşin ilk ışıkları Torul'un derin yamaçlı vadilerine daha yeni yeni çalmaya başlarken bizler Çit Deresine doğru yol almaya başladık. Adını sık sık duyduğum bu dereye doğru ilk kez yolculuk ediyordum. Gümüşhane'mizin birçok yerine gidip bu dereye gitmemem gerçekten büyük bir eksikliğimmiş. Tarihi kitapları okumanın yanı sıra bu köyleri gezerek görmek Gümüşhane tarihini anlamak için büyük katkı sağlayacaktır. Kiliseler, çeşmeler, köprüler, camiler gerçekten göz alıcı.

Ekip arkadaşlarımız: (Rehberimiz Emekli Memur) İmdat Yılmaz, Doç. Dr. Coşkun Erüz, Av. Zafer Duran, Mimar Muhittin İnce, Mühendis Adem Ezber, Öğretmen Hüseyin Sarı, Esnaf Melikşah San. Zirve için güzergâhımız Avliyana Köyü Yılanlı Yaylası, sonrasında 3 saatlik bir yürüyüşle Abdal Musa zirvesi, rakım 3331 metre. Abdal Musa bu diyar insanların Müslümanlaşmasında önemli rol oynamış Horosan Erenlerinden sadece birisi. Yüce bilge bir insan olsa gerek ki, adı yörenin en yüksek tepesine verilmiş.

Tüm doğal ve tarihi güzellikleri göre göre, girişte kısmında bahsettiğim güzel kahvaltı sonrası Yılanlı Yaylasına araçlarımızla intikal ettik. Sonrasında Mehmet öğretmenin kelifine giderek fazlalıklarımızı bırakarak önemli ihtiyaçları alarak yürümeye başladık. Zihnimde kurguladığım yürüyüşe göre yanıma almam gereken su, yiyecek, fotoğraf makinesi ve malzemeleri idi. Civardaki buzul gölleri, uzak diyarları, çiçekleri, kalan kar kütlelerini, belki yabancı hayvanları göreceğiz ümidiyle sırtlanmıştım malzemelerimi. Odaklanmış olmanın kötü yanı, Zirve yürüyüşü yaptığımız gerçeğini hep ötelemiştim.

Yılanlı yaylasından birkaç sırt aştıktan sonra İmdat Bey kolunu uzatarak; -0 gözükken kar kütlesi varya işte oradan çıkacağız dedi.

Yukarı doğru bakarken mesafe pek de anlaşılıymış. O dediği kar kütlesinin yanına ancak 2 saat sonra ulaşabilmiştik. Yorucu olacağını tahmin ediyordum lakin parkurun bu kadar dik olacağını hiç tahmin etmiyordum. Rakım gittikçe artarken ciğerlerimize giren hafif kramplar işin ciddiyetini giderek hissettiriyordu. Belirli bir yerden sonra sadece taşlar üzerinde yürümeye başlamıştık. Hayalini kurduğum piknik gezisi, ciddi anlamda bir zirve tırmanışa dönüşmüştü. Sürekli yukarı yönlü bir tırmanış içerisinde idik. Yorgunluk ve zamanın ilerlemesi, hafif bir tedirginlik hissi uyandırmaya başlamıştı. Melikşah beyin yaptırdığı un helvasını yerken biraz mola fırsatı bulmuştuk. Bu molalar sırtımızda taşıdığımız ağırlıkların, ne kadar fazla olduğu gerçeğini yüzümüze vuruyordu. Ekip lideri ve arkadaşlarımızın esprili ve bilgi dolu sohbetleri ile zirveye yaklaşmışken, yamaçlarda birkaç buzul gölü görmeye başlamıştık. Balıkların göl üzerinde oluşturduğu dalgaları o uzaklıktan bile fark edebiliyorduk. Yaban hayatına ait gördüğümüz işaretler bölgede yalnız olmadığımızı da hatırlatıyordu bir taraftan.

Ciddi eğimli parkurun son aşamalarında, oturup nefeslenmek istesek bile hava basıncı ciddi anlamda rahatsız ediyordu. Yavaş yavaş da olsa yürümeye devam etmek lazımdı. Bu durum direk deniz seviyesinden gelen eki arkadaşlarımız için

gerçekten sorun teşkil etmişti. Hatta Kurban bayramı öncesi bir grup yine aynı bölgede yürüyüş yaparken, gelen misafirlerden birisi baygınlık geçirmiş, ulusal televizyon kanallarına haber olmuştu. Bu gezimizden haberdar olanlar, bu haberi bize hatırlatarak, dikkatli olun, dinlene dinlene çıkın telkinlerinde bulunmuşlardı.

Ha gayret! Birkaç adım sonrası zirveye ulaşacaktık. Yorucu üç saate sonrasında zirveye ulaşmıştık. Çantalarımızı bırakarak nefeslenmeye başladık.

Kendimizi iyi toparladıktan sonra, etrafın keyfini çıkarmaya başlamıştık. Gümüşhane ne tarafta? Şu görülen köy neresi? Taaa uzakta büyük bir yer var ora neresi? Buzul göller ne kadar da harika gözüküyor... İmdat abi zirvede özel bir kutu içerisinde muhafaza edilen zirve hatıra defterini çıkardı taşlar arasından. Duygu ve düşüncelerimizi sıra ile yazdık. Ekip olarak yazdığımız sayfada adım yanlı yazılsa bile, kendi düşüncelerimi yazıp imzaladığım sayfa ile bu dönülmez hatayı düzetmişim farkında olmadan J Günün anlam ve önemine binaen birçok fotoğraf ve kısa videolar çektiğimiz zirveden. Avliyana, Beş kilise köyleri, Alucra vb. bilmediğim yerleşim yerleri ve bulutlar gözüküyordu uzaklarda.

Gümüşhane'yi, Gümüşhane yapan coğrafyanın en katma değerlisidir Abda Musa

şapkasını giyen Gavur Dağları silsilesi. Harşit bu dağın sularından doğmuş ve şehri etrafında toplayarak can vermiştir adeta. Torul, Şiran, Alucra vb. yerleşim yerleri bu dağın eteklerinde yer bulmuştur kendine. Stratejik öneme de sahip olan zirve ve civarında Osmanlı-Rus savaş dönemlerinden kalma top arabası yolu, siperler, askeri hastane, aşhane, cephanelik gibi birçok izler bulunmaktadır. Vatan uğruna toprağa düşmüş nice yiğitler, bekliyor her an bu dağlarda biz torunları için. Esen rüzgâr sanki bir şeyler söylüyor zirvedeki biz dostlarına, belki de Abdal Musa'nın inzivaya çekildiği zamanlarda yaptığı dualarını taşıyor bizlere.

Duygu ve bilgi yüklü zirvede biraz vakit geçirdikten sonra geç kalmamak için inişe başladık. Sis gelmeden, çabucak inmek lazımmış, çünkü sis ciddi bir problem demekmiş bu dağlarda.

İniş için dik yamaçlarda, taştan taşa sekerek iniyorduk, gerçekten bir müddet sonra sürekli fren yaptığımız için bacak kaslarımız iyice yorulmuştu. Su problemi çekmeye başlamıştık, bölgedeki tek su kaynakları tırmanışın ilk kısımlarında kalmıştı. Kar kütükleri, taş, çimenlik, kurumuş bataklık ve toprak yollardan geçerek üç saat sonrasında Yılanlı Yaylasına varmıştık. Kelifi görünce bu kadar sevineceğime gerçekten inanmamıştım.

Getirdiğimiz karpuz, üzüm atıştırtması, köy ekmeği ve soğuk yayla suyu sonrasında kendimize gelmiştik. Zor ama unutulmaz tırmanışımız sonrasında Çit deresinden aşağı doğru kıvrıla kıvrıla, akşam namazı civarı Torul'a indik.

Eteklerinde 25 tane buzul gölleri, endemik çiçekleri, yaban hayatını, yaylaları, köyleri, dereleri, tarihi dokuyu barındıran yüce Gavur Dağları ilimizin turizm potansiyeli yüksek olan bölgelerindendir. Profesyonel ve amatör dağcılar için muhteşem parkurları içinde barındırmaktadır. Göller bölgesi, Zirve tırmanışı gibi amaca yönelik parkurun önceden belirlenip ona göre hareket edilmesi gerekmektedir. Kopuz köyü yaylası, Avliyana Yılanlı yaylası, Gülaçar deresi, Şiran ve Alucra gibi birkaç ulaşım güzergâhı bulunmaktadır. Son yıllarda giderek artan **doğa ve tarih turizmi** sevdalılarını, eşsiz bir deneyim yaşamak için Gümüşhane'ye davet ediyoruz.

Ekip liderimiz İmdat Yılmaz, bu yorgunluğun üzerine motosikletine binerek gece karanlığında Gümüşhane Sarıtaş Yaylasına yol alırken, Trabzon ve Gümüşhane katılımcıları olarak evlerimize döndük.

Bu etkinliğin fikir babası Zafer beye, ekip lideri İmdat Yılmaz'a, tırmanışa iştirak Doç. Dr. Çoşkun Erüz, Mimar Muhittin İnce, Öğretmen Hüseyin Sarı ve

Esnaf Melikşah Şanlı'ya teşekkür ediyorum.

Öneriler: Zirve yapacak arkadaşlar, işi ciddiye almalılar, sırt çantalarına sadece su ve hafif besinler almalılar. Keisinlikle baton alınmalıdır. Fotoğraf makinesi çok çok hafif olmalı. Tırmanış öncesinde başka yüksek yerlere çıkarak, ciğerler için antreman yapılmalıdır.

Yazar: Adem Ezber